

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2016
Økonomiske Principper B

1. årsprøve

27. juni 2016

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

Opgave A

Svar på følgende tre spørgsmål.

1. Hvad dækker *Fischer-effekten* over? Forklar.
2. Hvilken indikator er bedst egnet til at vurdere behovet for stabiliseringspolitik? *Output gap* eller *væksten i BNP*? Begrund.
3. Sandt eller falsk? Konjunkturedigheden kan godt være negativ, dvs. mindre end nul? Begrund.

Opgave B

Betragt følgende model for den danske økonomi

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b(Y - T), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$T = k + \bar{t}Y, \quad k > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$I = c - d\bar{r}^*, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.4})$$

$$NX = f - g\epsilon, \quad f, g > 0 \quad (\text{B.5})$$

$$\epsilon = \bar{e}\bar{P}/\bar{P}^* \quad (\text{B.6})$$

$$M/\bar{P} = hY - j\bar{r}^*, \quad h, j > 0 \quad (\text{B.7})$$

hvor Y angiver såvel den planlagte som faktiske aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser som det samlede udbud heraf, C angiver det samlede private forbrug, I er investeringsefterspørgslen, G er offentligt forbrug, NX er nettoeksport, T er de samlede skattebetalinger, og t er skattesatsen på indkomst, mens ϵ og e er den reale hhv. nominelle valutakurs defineret som antal enheder udenlandsk valuta pr. indenlandsk valuta, P er det indenlandske prisniveau, P^* angiver prisniveauet i udlandet, r^* er det internationale realrenteniveau, M er det nominelle pengeudbud.

En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen.

I denne opgave ses der nærmere på, hvordan et negativt efterspørgselsstød påvirker efterspørgslen i en åben økonomi. Der fokuseres på betydningen af det valgte pengepolitiske regime samt på betydningen af skattesystemet.

1. Beskriv modellen og beskriv grundigt samtlige dens relationer. Husk i den anledning at beskrive valutakursregimet og begrunde, hvorvidt modellen beskriver en økonomi på det korte eller lange sigt.
2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et *uordnet* kausalanalysekema og dernæst enten et *ordnet* kausalanalysekema eller et pilledigram. Er der i klassisk dikotomi i modellen? Begrund.

Den samlede efterspørgsel i modellen er givet ved

$$Y = \frac{1}{1 - b(1 - \bar{t})} \left[a + c + f - bk - d\bar{r}^* + \bar{G} - g \frac{\bar{e}\bar{P}}{\bar{P}^*} \right] \quad (\text{B.8})$$

3. Udled (B.8) og forklar, hvorfor pengemængden, M , ikke indgår i udtrykket.

Antag nu, at verdensøkonomien rammes af et tilbageslag, der betyder, at væksten på de danske eksportmarkeder falder. Dette kan fortolkes som et fald i f .

4. Beregn konsekvensen på Y af et sådan fald i f og illustrer situationen i et $IS-LM$ -diagram med den nominelle valutakurs på Y -aksen og efterspørgslen på X -aksen.
5. Det ses af (B.8), at størrelsen på \bar{t} har betydning for, hvor meget Y bliver påvirket af et fald i f . Forklar hvorfor der er denne sammenhæng.

Antag nu, at den svenske økonomi er identisk med den danske økonomi på alle områder - bortset fra, at svenskerne ikke fører fastkurspolitik. Det betyder konkret, at hvis modellen ovenfor skulle beskrive svensk økonomi i stedet for den danske, ville vi have behandlet pengemængden M som værende eksogen, og valutakursen e som være endogen.

I Sveriges tilfælde ville ligevægtsindkomsten så skulle skrives som

$$Y = \frac{1}{h} \frac{\bar{M}}{\bar{P}} + \frac{j}{h} \bar{r}^*. \quad (\text{B.9})$$

6. Forklar hvordan (B.9) fremkommer og illustrer igen i et $IS-LM$ -diagram med den nominelle valutakurs på Y -aksen og efterspørgslen på X -aksen, hvordan ligevægts efterspørgslen bliver påvirket af et fald i den udenlandske efterspørgsel. Er effekten større eller mindre end i Danmark? Begrund.
7. Beskriv indholdet i “den umulige trekant” (engelsk: “The Impossible Trinity”) og forklar, hvilke implikationer det har for Danmarks muligheder for at føre stabiliseringspolitik.